

K.B.: Egészen rendkívüli, ahogyan az egyéniségeket érvényesülni hagyja. Nem skatulyázza be a növendékeit egyetlen irányvonalba, nem kényszeríti rá az elképzelését mindenkire. Főleg külföldön vannak olyan tanárok, akiknek a növendékét már az első hangok után meg lehet ismerni. Perényi Eszter más. Minden növendéke máshogyan játszik, főleg azok, akiknek különlegesebb önálló mondanivalójuk van. Ugyanakkor technikailag ugyanannak a nagy hegedűiskolának vagyunk a sarjai (ő pedig inkább már az ága!). A hegedű (ellentétben például a zongorával) „nem szólal meg”, a játékos feladata a hangképzés. Tanárnőnk a legmagasabb szintig mindenkinek figyel a hegedűhangjára – és az is jó dolog, hogy nála a zene és a technika egyaránt magas szinten van. Nem véletlen, hogy régi növendékei időről-időre felkeresik.

F.K.: Miben különbözött az amerikai verseny azoktól, amelyeken már korábban eredményesen szerepelt?

K.B.: A Brüsszeli Erzsébet Királyné versenytől csak annyiban különbözött, hogy a világ másik felén volt. Egyébként nem véletlenül nevezik ezt a kettőt a világ két legrangosabb versenyének. Személy szerint, nekem abban különbözött, hogy Brüsszelben harmadik lettem, most Amerikában pedig első.

A műsort tekintve, a brüsszeli talán nehezebb volt: több anyagot kellett játszani, és feszítettebb volt a program, amennyiben egy hét alatt meg kellett tanulni egy modern hegedűversenyt is. Ilyen nem volt Indianapolisban, de rövidebb ideig tartott (itt két és fél hetünk volt, míg Brüsszelben négy). Végeredményben tehát egyiket sem lehet alárendelni a másiknak, a nehézségi szintet illetően.

Ami miatt ez most nehezebbnek tűnt: végignézttem a 200-ból kiválasztott 43 versenyző szakmai életrajzát, s közülük legalább 15 nemcsak hogy világversenyek díjazottja, de I. helyezette volt! Úgy gondoltam, itt már a döntőbe jutni is nagy dolog – ezután még nagyobb lett az örömöm, hogy megnyertem.

F.K.: Rendre jelennek meg felvételei is.

K.B.: Hamarosan megjelenik két új lemezem, amelyeknek nagyon örülök. Az egyikben Michael Haydn hegedűversenyeit játszom – az Erkel Ferenc Kamarazenekarral –, amik egészen rendkívüli darabok. Ha Mozart nem írt volna hegedűversenyeket, mindenki ezeket játszáná, annyira élő, pezsgő zenék, ráadásul tartalmas-mély mondanivalójuk is van. A másik felvételen Brahms-sonátákat játszom Vásáry Tamással.

Miként a versenyen is a koncertlélményt szeretném érzékeltetni, úgy a CD-felvételeken is azt szeretném. A felvétel elején mindig végigjársunk egy tételt (néha többet is egyvégtében). Próbáljuk a legmagasabb szintre vinni, és utána korrigáljuk, amit kell. Sajnos, a CD-felvétel a filmfelvétel-készítéshez hasonlítható. De azért nem olyan szörnyű – a legritkábban fordul elő, hogy másodperces „schnitteket” kelljen felvenni. A javítás technikai lehetősége azonban nem alábecsülendő, mert magasabb minőség elérését célozza, tehát a minőségi produkció szolgálatában áll.

Fontosban tartom a hangfelvételeket akkor is, ha némely produkcióból szinte „telített” a piac. Úgy érzem, a felvétel nemcsak aának szól. Ha most világszerte még nem sokan veszik lemezeimet, attól még előfordulhat, hogy 50 év múlva érdekesnek fogják tartani némelyiket. És felvételt akkor is érdemes készíteni, ha csak azok vásárolják, akik koncerten szívesen hallgatják játékomat.

F.K.: Felvételekben és fellépésekben gazdag pályát kívánok – mindannyiunk örömére.

Fittler Katalin

Ember Dániel,

a Zeneakadémia III. éves hallgatója – Tarjáni Ferenc növendéke –, 2002. november 21-én Londonban, a PAX-MAN hangszerkészítőgyár nemzetközi kürtversenyén, 65 résztvevő közül érdemelte ki a legjobbnak járó díjat, amely a cég által följajlott, egyedi gyártású mesterkürt volt.

A kürtművész szerencsés esztendeje

Berki Sándor kapta a Rádiózenekar Dohnányi-díját

A 2002-es esztendő sok örömet tartogatott a fiatal kürtművésznek, Berki Sándornak. Ebben az évben született meg ugyanis a kislánya, Júlia, hosszas várakozás után végre új, gyönyörű hangszert kapott, s ráadásul még kollégái, a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának muzikusai is őt választották az év zenekari művészeként, így október 1-jén, a Zene Világnapján a Nemzeti Galériában rendezett koncerten átvehette a Dohnányi-díjat.

Meglepett a zenekar szavazata, s boldoggá tett, hiszen ha az embert a kollégái tartják érdemesnek egy díjra, az a legnagyobb elismerés – meséli Berki Sándor – Ezúton is szeretném megköszönni nekik a bizalmat és a szeretetet. Kilenc esztendeje vagyok tagja a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának, még a diplomám megszerzése előtt, ösztöndíjként kerültem az együtteshez. A főiskolán Tarjáni Ferenc professzor növendéke voltam, s ő, aki sokat játszott a Rádió együttesében, hívta fel a figyelmemet a zenekarra, amelyet mindig nagy szeretettel emlegettem. Tarjáni professzor inspirált arra is, hogy jelentkezek a Rádiónál meghirdetett próbajátékra, sokat segített a felkészülésben, így a hét

DÍJAK ÉS DÍJAZOTTAK

vagy nyolc jelentkezőből nekem sikerült a legjobban muzsikálnom. Az együttesbe pedig gyorsan beilleszkedtem, és nem is vágyódtam el soha. Bár számos alkalommal kaptam kecsesítő ajánlatot más zenekaroktól, csak vendégként megyek más-hová játszani. Jól érzem itt magam, élvezem a társaságot, ráadásul nem vagyok kockázatos, állandó változásra vágyó típus. Szeretem a nyugalmat, a jó légkört, s a Rádiózenekarnál mindezt megtaláltam.

– *S ez alatt a kilenc év alatt végigjárta a zenekari lépcsőfokokat?*

– Másfél esztendeje nevezett ki *Vásáry Tamás* főzeneigazgató úr az első kürtösi állásra, s előzőleg valóban szépen fokozatosan haladtam végig a ranglétrán. Amikor az ösztöndíjat követően a Rádiózenekar tagja lehettem, negyedik kürtösi állást kaptam, majd négy év elteltével – miközben olykor második kürtösi feladatokat is elláttam – harmadik kürtös lettem. Három és fél év után kaptam meg az első kürtösi állást.

– *Miért a kürtöt választotta hangszerének?*

– Egy szerencsés véletlennek köszönhetem. A szüleim szeretnék volna, ha zenét tanulok, így furulyáztam, majd kilencévesen jelentkeztem a környékünkön lévő zeneiskolába. Jól szerepeltem a felvételin, mivel azonban már minden hely betelt, nem tudtak hangszer adni nekem. Kicsit csalódottan mentünk haza, de még aznap kaptunk egy levelet, amelyben az állt, hogyha van kedvem kürtön játszani, akkor jelentkezsek *Szilágyi Pálma* tanárnőnél, aki szívesen felvesz növendékének. Hamar kiderült, számomra ez volt a legjobb választás. Kiváló zenetanár keze alá kerültem, örömmel jártam az órákra. Szerettem muzsikálni, gyakorolni, s ahogy elkezdődtek a zenei versenyek, egyre-másra nyertem a díjakat. Nem is volt kérdés, hogy zenei pályát kell választanom, mert ez a hivatásom. A zeneakadémiai felvételem is elsőre sikerült. S aztán következett a rádiós próbajáték, s minden ment a maga útján, szépen ívelt felfelé a pályám. Csak hálát adhatok Istennek, hogy ilyen kegyes volt hozzám.

– *Ráadásul a Rádiózenekar különleges együttes, hiszen sokkal több kortárs művet, ősbemutatót játszik, mint a többi zenekar.*

– Ettől is nagyon izgalmas ebben a zenekarban muzsikálni, hiszen sokszor úgy dolgozhatunk, hogy mi vagyunk az elsők, akik az adott darabot bemutatják. A próbáinkon ott ül a zeneszerző, aki először hallja felhangzani az általa megálmodott darabot. Az is előfordul, hogy változtat rajta valamit, s különleges érzés ebben az alkotói folyamatban részt venni. A Rádiózenekarnál töltött évek alatt számos kiváló koncerten játszhattam, talán az egyik legemlékezetesebb az a sorozat volt, amikor a zenekarhoz kerültem, és az akkori zeneigazgatóval, *Ligeti András* vezetésével indultunk turnéra. Lichtensteinben, Miskolcon és a Budapest Kongresszusi Központban is előadtuk Schumannnak azt a négy kürtre írt darabját, amely minden szólistától virtuóz játékot követel. Nagyon nehéz mű, nem sokan vállalják, s bár én akkor jöttem ki a Zeneakadémiáról, mégis szívesen vágtam bele. Ez a vendégszereplés a mai napig emlékezetes számomra. De ilyen erőpróbát jelentett a Magyar Televízió X. Nemzetközi Karmesterversenye is, idén tavasszal, ahol szintén nem túl sok felkészülési idővel kellett elég nehéz darabokat előadnunk, úgy, hogy fiatal, nem túl tapasztalt dirigensek vezényeltek bennünket, s a tévé közvetítette a produkciót.

– *Első kürtösként milyen szólistai karriert szeretne?*

– Igyekszem én is minél több szólófeladatot vállalni, és a lehetőségek szerint kamarázni is. *Vásáry Tamás* kezdeményezésére elindítottunk egy kamarakoncert-sorozatot az MTA Dísztermében, s ezeken a hangversenyeken a Rádiózenekar muzikusai léptek pódiumra. A koncerteken én is felléptem, s nagyon élvezetes szereplés volt. A kamaramuzsikálás

azért is külön öröm számomra, mert ritkán játszott műveket is megszólaltathattunk. Nagyon ritka például az orgona-kürt párosítás, pedig jó néhány kiváló mű akad, amely ezekre a hangszerekre íródott. *Pálúr János* orgonaművészrel a Mátyás-templomban adtunk közös estet, ahol nagy sikerrel mutattunk be néhányat közülük. Nagyon izgalmas és szép ez a repertoár, úgyhogy bízom abban, hogy minél többször bemutatathatjuk majd.

– *S most már mindehhez van egy kiváló hangszer is. Ön választotta ki ezt az új kürtöt?*

– Én voltam az, aki kipróbálhattam. A kürtöt a zenekar vásárolta, s egy esztendőn át, egy német hangszergyárban készült. A gyártás egyik fázisában kiutazhattam az üzembe, hogy megvizsgáljam, megfelelő-e ennek a Schmid Engelber márkájú hangszernek a hangszíne. Már az első alkalommal éreztem, hallottam, hogy ez az én kürtöm, hiszen gyönyörűen szól. Hamar megszoktam ezt az új, remek hangszert, s megnyugtató a tudat, hogy a most következő tíz esztendőre van kürtöm. Nagy öröm, hogy ebben a nehéz anyagi helyzetben sikerült kapnom egy ilyen kiváló instrumentumot.

– *Közel egy évtizede tagja a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának. Hogyan látja az együttes jelenlegi helyzetét?*

– Reménykedem abban, hogy valamilyen módon megoldódik a zenekar támogatása, s a jövőben jobb körülmények között tudunk majd dolgozni. Egy ilyen nagy múltú, s különleges feladatot ellátó együttes esetében kell, hogy legyen valamilyen megoldás.

R. Zs.

Az évad legjobb zenekari művésze díjak 2001/2002

2002-ben a hivatásos szimfonikus zenekarok társulatai titkos szavazással a következő muzikusoknak ítelték a 2001/2002 -es évad legjobb zenekari művésze díjakat:

Berki Sándor Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara
Győrössyné Kiss Hajnalka Debreceni Filharmonikus Zenekar
Somogyváryné Varsányi Erika MÁV Szimfonikus Zenekar
Steiler Tamás Szegedi Szimfonikus Zenekar
Sztán István Matáv Szimfonikus Zenekar
Szatmári Zsolt Nemzeti Filharmonikus Zenekar